



KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 8-го Августа. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 8-go Sierpnia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 2-го Августа.

Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Російскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, 21-го Апрѣля, въ награду отлично-усердной и ревностной службы, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Анны 2-й степени: состоящие по Арміи: Начальникъ Округовъ пахатныхъ солдатъ Витебской и Могилевской губерній, Полковникъ *Кенъ*; Командиръ Округа N. 3-го пахатныхъ солдатъ, Подполковникъ *Руссау*; Командиръ Округа пахатныхъ солдатъ Витебской губерніи, Подполковникъ *Марковъ*; Членъ Окружнаго Управленія 11-го Округа Корпуса Инженеровъ Военныхъ Поселеній, Коллежскій Ассесоръ *Семеновъ*: состоящие въ Округахъ того же Корпуса, Инженеръ Штабсъ-Капитаны: въ III-мъ *Яцолдъ*, и въ 4-мъ *Де-Витте*.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 10 Іюня, Надворные Советники: Губернскій Казначей Минской Казенной Палаты *Левченковъ*, и Губернскій Контролеръ Могилевской Казенной Палаты *Смирновскій*, произведены, за выслугу лѣтъ, въ Коллежскіе Советники; Коллежскіе Ассесоры: Губернскій Контролеръ Киевской Казенной Палаты *Шлаковичъ* и Виленскій Уѣздный Казначей *Шкультецкій*, — въ Надворные Советники.

— Высочайшимъ Приказомъ, 13 Іюля, Исправляющій должность Управляющаго Виленскою Палатою Государственныхъ Имуществъ, Коллежскій Советникъ *Вѣрицкій*, утвержденъ въ этой должности.

— Высочайшимъ Приказомъ, 26 Іюня, Виленской Палаты Государственныхъ Имуществъ, Дѣлопроизводитель, Титулярный Советникъ *Довгердъ*, назначенъ исправляющимъ должность Советника той же Палаты.

Приказомъ Военнаго Министра 17 Мая 1847 года объявлено по Военному Вѣдомству и опубликовано Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ по Гражданскому Вѣдомству, Высочайшее Государя Императора повелѣніе, относительно опредѣленія вновь на службу офицеровъ, находящихся въ отставкѣ и безсрочномъ отпуску, въ слѣдующихъ словахъ:

„До свѣдѣнія Государя Императора доведено, что многіе изъ отставныхъ Офицеровъ, желающіе вновь поступать на службу, отправляются на мѣста расположенія войскъ и входятъ тамъ лично съ просьбами по этому предмету, не получивъ предварительно свѣдѣнія: имѣются ли вакансіи въ тѣхъ войскахъ, въ коихъ они служатъ желаютъ, и не встрѣчается ли иныхъ препятствій къ ихъ опредѣленію.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 2-go Sierpnia

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, d. 21-go Kwietnia, w nagrodę odznaczającą się gorliwością służby, Najlaskawiej mianowani Kawalerami Orderu Św. Anny 2-jej klasy: liczący się w Armii: Naczelnik Okręgów rolniczych żołnierzy Witebskiej i Mohilewskiej gubernii, Półkownik *Ken*; Dowódzca Okręgu N. 3-go rolniczych żołnierzy gubernii Witebskiej, Podpółkownik *Markow*; — i tegoż Orderu 3-jej klasy: Członek Okręgowego Zarządu 11-go Okręgu Korpusu Inżynierów Wojskowych Osad, Kollegialny Assesor *Siemionow*; liczący się w Okręgach tegoż Korpusu, Sztabs-Kapitanowie Inżynierzy: w III-m *Jaszczold*, i w I-m *De-Witte*.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, d. 10 Lipca, Gubernialny Kassyer Izby Skarbowej Mińskiej, *Lewczenkow*, i Gubernialny Kontroller Izby Skarbowej Mohylewskiej, *Smirowski*, mianowani, za wyługę lat, Radzcami Kollegialnymi; zaś Assesorowie Kollegialni: Gubernialny Kontroller Izby Skarbowej Kijowskiej *Szpakowicz*, i Wileński Powiatowy Kassyer *Szkaltecki*, Radzcami Dworu.

— Przez takiż Rozkaz, 13 go Lipca, sprawujący obowiązki Zarządzającego Wileńską Izbą Dóbr Państwa, Radzca kollegialny *Wiprycki*, utwierdzony został w tymże obowiązku.

— Przez takiż Rozkaz, 26 go Czerweca, Sekretarz Wileńskiej Izby Dóbr Państwa, Radzca Honorowy *Dowgierd*; mianowany sprawującym obowiązki Radcy tejże Izby.

Rozkazem Ministra Wojny z dnia 17 Maja 1847 r. objawiono Władzom Wojskowym i podano do powszechnéj wiadomości Władz Cywilnych z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych, Najwyższą wolę NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA względem przyjmowania na powrót do służby wojskowej Oficerów Dymisjonowanych i na nieograniczonym urlopie zostających, następującej treści:

„Doszło do wiadomości NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA Jego Mości, że wielu dymisjonowanych Oficerów, życząc wejść na powrót do służby, udają się do miejsc konsystencyi wojsk i zanoszą tam osobiste w tym celu prośby, bez powzięcia poprzednio wiadomości, czyli są wakanse w tych wojskach, w których służyć pragną, i czy nie zachodzą inne przeszkody w przyjęciu ich do służby.

„Послѣдствіемъ сего бываетъ, что многіе, не будучи приняты въ службу за неимѣніемъ вакансій и находясь по недостаточному состоянію въ невозможности возвратиться въ мѣста прежняго ихъ жительства, остаются въ крайне затруднительномъ положеніи и обременяютъ мѣстныхъ Военныхъ Начальниковъ напрасными домогательствами о принятіи ихъ въ такіе полки, въ которыхъ состоитъ уже сверхъ комплектное число Офицеровъ.

„Это особенно замѣчено въ отношеніи желающихъ служить, въ войскахъ Кавказскаго Корпуса.

„Его Императорское Величество, въ отвращеніе подобныхъ случаевъ, Высочайше повелѣть соизволилъ:

1) „Подтвердить по Военному Вѣдомству постановленіе, неоднократно къ наблюденію предписанное, чтобы отнюдь не было допускаемо въ войскахъ сверхъ комплекта Офицеровъ.

2) „Постановленіе это сдѣлать повсемѣстно извѣстнымъ съ тѣмъ, чтобы оставшие офицеры, въ случаѣ желанія поступить вновь на службу, предвѣрительно посылали просьбы свои, на точномъ основаніи II продолженія примѣч. къ 312 ст. и III продолженія 315 ст. I кн. II части Свода Военныхъ Постановленій, къ тому Начальству, въ вѣдѣніи котораго служить желаютъ, и чтобы не отправлялись въ мѣста расположенія войскъ, пока не получатъ официальнаго извѣщенія чрезъ мѣстное Гражданское Начальство, объ окончательномъ ихъ опредѣленіи, имѣя постоянно въ виду, что ни въ какомъ случаѣ не могутъ быть опредѣлены въ тѣ полки, въ коихъ состоитъ полное число Офицеровъ; —

3) „Находящимся въ безсрочномъ отпуску Офицерамъ дозволить, просить во всякое время о зачисленіи ихъ изъ запасныхъ войскъ на дѣйствительную службу въ тѣ полки, въ коихъ они прежде состояли, но только на вакансіи, а за неимѣніемъ таковыхъ, непременно въ тѣ же Дивизіи и Корпуса, изъ коихъ въ безсрочный отпускъ уволены, но во всякомъ случаѣ не иначе, какъ на вакансіи. Донесенія сихъ Офицеровъ должны быть присылаемы чрезъ мѣстное Начальство Внутренней Стражи въ Инспекторскій Департаментъ Военнаго Министерства, на основаніи 34 и 35 пунктовъ III приложения къ III продолженію Свода Военныхъ Постановленій части II книги I ст. 1524.“

Варшава, 29 Іюля (10 Августа).

Его Свѣтлость Намѣстникъ Царства, Господинъ Генераль-Фельдмаршалъ Князь Варшавскій, въ минувшую ночь, выѣхалъ изъ Варшавы въ Россію.

Здѣсь скончался послѣ продолжительной болѣзни на 77 году отъ роду, Самуиль Богумиль де-Линде, знаменитый Авторъ словаря, Членъ Совѣта народнаго просвѣщенія и многихъ ученыхъ обществъ, б. Президентъ Конисторіи евангелическаго вѣроисповѣданія, Ректоръ б. Варшавскаго Лицея и Кавалеръ орденовъ: Св. Станислава 1-й степени и Св. Владимира 3-й степени.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 29 Іюля.

Известные переговоры по дѣлу польскихъ мятежниковъ начнутся 2-го Августа, въ 8 часовъ утра. Въ первый день засѣданія, явится предъ судъ всѣ обвиненные, въ числѣ 254 чел. Переговоры откроются чтеніемъ обвинительнаго акта, на нѣмецкомъ и польскомъ языкахъ, послѣ чего судъ немедленно приступитъ къ разсмотрѣнію доказательствъ. Засѣданія будутъ продолжаться непрерывно, сколько позволитъ возможность. Судъ состоитъ изъ восьми судей, подъ предѣтельствомъ президента верховнаго суда, г-на Коха. Трое добавочныхъ судей будутъ присутствовать при переговорахъ, чтобы, въ случаѣ надобности, принять въ нихъ участіе. Публичность переговоровъ ничѣмъ не ограничена и только принимаются мѣры для отвращенія безпорядка. Въ отдѣленіи, назначенномъ для зрителей, можетъ помѣститься никакъ не болѣе 300 чел.

— Пишутъ изъ Кенигсберга: „Совѣтникъ Юстинъ Вехтеръ, одинъ изъ депутатовъ нашего города на сеймѣ, защищавшій съ особенною энергіею проектъ

„Стąd wynika, że wielu, nie mogąc być przyjętymi dla braku wakansów, a nieposiadając dostatecznych środków utrzymania, pozbawieni są nie tylko możności powrotu do miejsca pierwotnego zamieszkania, ale postawiwszy się w nader przykrém położeniu, obarczają napróżno miejscowych Naczelników wojsk żądaniem, o przyjęcie ich do półków, w których znajduje się już nadkompletna liczba Oficerów.

„To szczególnież miewa miejsce co do życzących wejść w służbę do wojsk Kaukaskiego Korpusu.

„NAJJAŚNIEJSZY PAN, dla zapobieżenia podobnym wypadkom, Najwyżej rozkazać raczył:

1) „Potwierdzić wydane w Wydziale Wojskowym rozporządzenie, kilkakrotnie już do wykonania polecane, aby w wojskach nie było wcale nadkompletnych Oficerów.

2) „Postanowienie to podać do powszechnej wiadomości, z ostrzeżeniem, aby oficerowie dymisjonowani, życzący wejść na powrót do służby wojskowej, w ścisłem zastosowaniu się do uwag artykułu 312, w dodatku II-m, i artykułu 315, w dodatku III-m Xięgi I-jej Części 2-jej Zbioru praw wojskowych, poprzednio wnosili prośby swoje do tój Zwierzchności, pod której zarządem służyć pragną, i aby wtedy dopiero udawali się do miejsca konsystencyi wojsk, gdy już otrzymają od Władzy miejscowej Cywilnej urzędowe zawiadomienie o ostatecznem ich przeznaczeniu. Baczycь wszakże na to należy, aby w żadnym przypadku nie byli przeznaczani do takich półków, w których znajduje się już komplet oficerów.

3) „Znajdującym się na nieograniczonym urlopie oficerom, dozwalać w każdym czasie wnosić prośby o przeniesienie ich z rezerwowych wojsk do czynnej służby, w tych półkach, w których poprzednio zostawali, jeśli tam są wakanse; jeżeli zaś ich nie ma, to do tych Dywizyi i Korpusów, z których na nieograniczony urlop uwolnieni zostali, lecz w każdym przypadku nieinaczej, jak tylko na miejsca wakujące. Prośby tych oficerów powinny być nadsyłane przez pośrednictwo miejscowych władz Straży Wewnętrznej, do Inspektorskiego Departamentu Ministerstwa Wojny, zgodnie z punktem 34 i 35 III-go wzoru do III-go Dodatku Zbioru Praw Wojskowych, części 2-jej Xięgi I artykułu 1524.“

Warszawa, 29 lipca (10 sierpnia).

JO. Xiążę Warszawski, Jeneral-Feldmarszałek Namiestnik Królestwa, wyjechał zeszłej nocy z Warszawy do Rossyi.

Samuel Bogumil de Linde, sławny autor Dykcyonara Języka Polskiego, Członek Rady Wychowania Publicznego i wielu uczonych towarzystw, b. Prezes Konsystorza wyznań Ewangielickich, b. Rektor b. Lyceum Warszawskiego, Kawaler Orderów: Św. Stanisława 1-jej klasy i Św. Włodzimierza 3-jej klasy, po długiej i dolegliwej chorobie przeniósł się do wieczności w 77 roku życia.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a.

Berlin, 29 lipca.

Publiczne posiedzenia Sądowe w sprawie polskich wicherzycieli, rozpoczną się 2 sierpnia o godzinie 8 z rana. W pierwszym dniu posiedzenia staną przed sądem wszyscy obwioieni, w liczbie 254 osób. Rozprawy rozpoczną się odczytaniem aktu oskarżenia, w niemieckim i polskim języku, poczem Sąd przystąpi niezwłocznie do rozstrząśnienia dowodów. Posiedzenia, ile możność dozwoli, trwać będą bez przerwy. Sąd składa się z ośmiu sędziów, pod prezydencją Prezesa Najwyższego Sądu, P. Kocho. Trzech sędziów dodatkowych będzie obecnych w czasie rozpraw, aby w razie potrzeby, mogli mieć w nich udział. Rozprawy będą publiczne bez żadnych ograniczeń i tylko użyją się środki dla zapobieżenia nieporządkom. W miejscu, dla widzów przeznaczoném, może się pomieścić nie więcej nad 300 osób.

— Piszą z Królewca: „Radzca Justyn Wechter, jeden z Deputowanych naszego miasta na Sejmie, który popierał ze szczególną gorliwością projekt emancypacyi Żydów, o-

манципации Евреевъ, получивъ отъ нихъ, по возвращеніи своемъ въ Кенигсбергъ, доказательство живѣйшей признательности: Израильтяне встрѣтили депутата за двѣ мили отъ городскихъ стѣнъ, проводили его съ торжествомъ въ городъ и дали ему роскошный обѣдъ. Г. *Велкерманъ*, депутатъ города Крестельда, получилъ отъ своихъ избирателей въ подарокъ великолѣпную карету. Такой же подарокъ сдѣланъ г-ну *Ганзелману* ахенскими избирателями. Въ Бреславлѣ, 19-го Іюля, данъ тамошнимъ депутатамъ, бывшимъ на сеймъ, большой обѣдъ, въ которомъ участвовало 250 чел. гражданъ всякаго званія.

— По извѣстіямъ изъ Бреславля, отъ 24-го с. м., цѣны съѣстныхъ припасовъ на тамошнемъ рынкѣ постоянно понижаются, и нужду, господствовавшую до того времени, начинаютъ чувствовать день-отъ-дня меньше.

А В С Т Р И Я.

Вѣна, 8 Августа.

Открытие сейма въ Пресбургѣ, назначено 12-го Іюля. Императоръ намѣренъ лично открыть засѣданія.

— По извѣстіямъ изъ Галиціи, тамъ господствуетъ большая смертность между поселянами и широкимъ классомъ народа. Въ Вадовичскомъ округѣ, умерло въ короткое время до 40,000 человекъ. Губернаторъ Галиціи и Лодомеріи, графъ Францъ Стадіонъ, отправился уже въ Лембергъ, куда и прибылъ 1-го Августа.

— Искусства понесли чувствительную потерю!... 28 числа п. м. скончался здѣсь, на 45 году отъ роду, Иванъ Непомукенъ Гловацкій, пользовавшійся почти европейскою извѣстностію по пейзажной живописи, профессоръ живописи Краковскаго Лицея Св. Анны.

Ф Р А Н Ц И Я.

Парижъ, 30 Іюля.

Сегодня разнесся слухъ, будто бы правительство получило отъ Мадридскаго кабинета извѣстіе, что тамъ опасаются смутеній, и потому послали повелѣніе испанскимъ войскамъ, находящимся въ Португаліи, чтобы они немедленно возвратились въ Испанію. Опасаются, чтобы Англичане не воспользовались этимъ случаемъ и не замѣнили Испанцевъ своими войсками.

— Отъ посланника нашего при Римскомъ дворѣ, графа Росси, получено донесеніе, что, по повелѣнію Папы, статсъ-секретарь кардиналь Феретти разослалъ циркуляръ, коимъ провинціальныя депутаты призываются въ Римъ къ 2-му числу Августа.

— Въ одной изъ статей сегодняшняго номера *Journal des Déb.* о дѣлахъ италійскихъ, преимущественно же церковной области, этотъ министерскій органъ выражаетъ сочувствіе къ реформамъ, введеннымъ Пиемъ IX; но напоминаетъ при семъ народу, чтобы онъ избѣгалъ идей ультра-либеральныхъ партій другихъ странъ.

— Генераль-лейтенантъ Бедо, 20 числа вступилъ въ исполненіе своей должности, по званію временнаго алжирскаго генераль-губернатора.

— Говорятъ, что намѣреніе подвергнуть судебной ответственности Г. Ламартина, по поводу его рѣчи, произнесенной имъ на маконскомъ обѣдѣ, по желанію Короля, оставлено.

— Г. Пеллапра отправился въ Германію.

— Морской префектъ извѣстилъ изъ Рошфорда, по телеграфу, что 21-го Іюля, въ 12 часовъ по полночи, произошелъ взрывъ, разрушившій зданія фейверочнаго заведенія и магазина, отдѣленныхъ только каналомъ отъ арсенала. Во время взрыва, въ мастерской было 22 чел., изъ коихъ остались живыми только шесть чел. Причина взрыва донынѣ неизвѣстна; сомнѣваются, чтобы онъ послѣдовалъ случайно. Многіе полагаютъ, съ нѣкоторою вѣроятностію, что солнечныя лучи зажгли нѣкоторые фейверочныя штуки, отъ которыхъ воспламенились другія.

— По послѣднему исчисленію народонаселенія Парижа, число жителей этой столицы составляетъ 1,053,897 душъ, именно 543,492 мужчины и 510,405 женщинъ. Въ 1841 года число жителей въ Парижѣ увеличилось до 1,18,636 душъ. Къ составу національной гвардіи принадлежатъ 55,460 чел., т. е. десятая часть народонаселенія.

31 Іюля.

Его Величество Король пріѣхалъ вчера въ Парижъ и присутствовалъ въ совѣтѣ министровъ.

держалъ отъ нихъ, за поворотомъ до Крѣлевеа, доводъ высшей wdzieczności: spotkali go o dwie mile przed miastem, wprowadzili w tryumfie do miasta i wyprawili dlań wspaniałą ucztę. P. *Becheret* Deputowany miasta Krefeld, otrzymał od swoich wyborców w darze wspaniałą powóz. Podobnyż dar otrzymał P. *Hansen* od wyborców Akwisgrańskich. We Wrocławiu, 19 lipca, dano dla tamecznych deputowanych na Sejmie, wielki obiad, na którym znajdowało się 250 obywateli wszelkiego stanu.

— Podług wiadomości z Wrocławia, pod d. 24 lipca, ceny na żywność na tamiecznym rynku ciągle spadają i niedostatek dotąd panujący, z dnia na dzień co raz mniej czuć się daje.

A U S T R Y A.

Wiedeń, 3 sierpnia.

Отвареніе Сейму въ Пресбургу uchwalone jest na dzień 12 listopada r. b. N. Cesarz osobiście ma go zagaić.

— Podług doniesień z Galicji, panuje tam, w roku bieżącym, wielka śmiertelność pomiędzy wieśniakami i klasą niższą. W cyrkule Wadowickim zmarło w krótkim przeciągu czasu 40,000 osób. Gubernator królestw Galicyi i Lodomeryi, Franciszek Hr. Stadion, udał się już do Lwowa, i stanął tam d. 1 sierpnia.

— Piękne sztuki ciężką poniosły stratę!... Jan Nepomucen Głowacki, mający prawie europejską wziętość w malarstwie krajobrazów, Professor rysunków w Liceum Krakowskim św. Anny, zaledwie 45 lat przeżywszy, w d. 28 b. m. zszedł z tego świata.

F R A N C Y J A.

Paryż, 30 lipca.

Dziś rozeszła się wieść, że rząd odebrał od gabinetu Madryckiego telegraficzną wiadomość, iż tam obawiają się wybuchu niespokojności, i dla tego postanowiono rozkaz wojsku hiszpańskiemu, będącemu w Portugalii, aby bezzwłocznie powróciło do Hiszpanii. Obawiają się bowiem, aby Anglicy nie korzystali z tej okoliczności i nie zastąpili Hiszpanów swém wojskiem.

— Od Hr. Rossi, Posła francuzkiego przy dworze Rzymskim, przybył goniec z doniesieniem, że nowy Sekretarz Stanu Kard. Ferretti, z rozkazu Ojca św., zwołał do Rzymu na dzień 2-gi sierpnia deputowanych z prowincji.

— W jednym artykule dzisiejszego dz. *Journal des Débats* o interesach włoskich, mianowicie Państwa Kościelnego, wynurza ten ministerjalny organ jawne swoje współczucie dla reform przez Piusa IX zaprowadzanych; ale napomina lud włoski, aby się strzegł idei ultra-liberalnych stronnictw w innych krajach.

— Jenerał-Porucznik Bedeau objął d. 20 swój urząd, jako tymczasowy Jeneralny Gubernator Algieryi.

— Mówią, że zamiar zapoznania P. Lamartine do sądu, z powodu mowy jego mianej przy uczcie w Macon, na życzenie Króla zaniechany został.

— P. Pellapra udał się w podróż do Niemiec.

— Depesza od Prefekta marynarki z Rocheford doniosła, że d. 21 lipca o godz. 12-éj rano, eksplozja zniszczyła zabudowania warsztatu i magazynu fajerwerków, oddzielonych tylko kanałem od arsenału. W chwili wybuchu znajdowało się w warsztacie 22 osób, z tych tylko sześć ocalało. Przyczyna eksplozji nie jest dotąd wiadoma, nie zdaje się jednakże aby pochodziła z przypadku. Domysł najwięcej znajdujący wiary jest ten, że działanie promieni słonecznych przez okno, zapaliło sztukę fajerwerku, od której zajęły się inne.

— Doroczny spis ludności miasta Paryża jest już ukończony; według tegoż, ludność stolicy wynosi 1,053,897 głów, to jest: 543,492 płci męskiej, a 510,405 płci żeńskiej. Ludność Paryża pomnożyła się od roku 1841, o 118,636 głów. Gwardya narodowa składa się z 55,460 ludzi, to jest: zawiera dziesiątą część ludności.

Dnia 31 lipca.

Król przybył wczoraj do Paryża, gdzie przewodniczył w radzie Ministrów.

— Съ 1830 года еще никогда не праздновали здѣсь столь великолѣпно трехъ июльскихъ дней, какъ нынѣ. Одни фейерверки съ иллюминаціею стоили 97,000 фр. Относительно встрѣчи Короля и его семейства, при появленіи ихъ на балконѣ, извѣстія газетъ, какъ министерскихъ такъ и оппозиціонныхъ, не вѣрны. Первые утверждаютъ, что восклицанія были весьма одушевленны, а послѣдніе говорятъ, что восклицаній почти никакихъ не было. Истина составляетъ середину. Восклицанія раздавались въ самомъ дѣлѣ, но они были не всеобщіи.

— Въ *Journal des Débats* отдають полную похвалу заслугамъ отечеству гр. Сентъ-Олера.

— Герцогъ Иеронимъ Бонапарте, о пріѣздѣ коего въ Брюссель было сообщено, получилъ разрѣшеніе французскаго правительства поселиться во Франціи вмѣстѣ съ своимъ сыномъ. Черезъ нѣсколько дней онъ пріѣдетъ въ Парижъ.

— Говорятъ, что принцъ Монпансье изобрѣлъ новый родъ бомбъ, кои будутъ испытаны при предстоящихъ осеннихъ эзерціяхъ артиллеріи въ Баномѣ.

1 Августа.

Недавно помѣщенное въ здѣшнихъ газетахъ объявленіе объ отъѣздѣ Короля и Королевы бельгійскихъ въ Брюссель, несправедливо: Ихъ Величества до сихъ поръ находятся въ Нельи; третьяго дня они ѣздили въ Версаль, но вечеромъ возвратились.

— Въ прошедшемъ засѣданіи палаты пировъ, принять 107 голосами противъ 20, проектъ закона, уполномочивающій городъ Парижъ произвести заемъ въ 25,000,000 фр.

— Говорятъ, что г-ну Тесту разрѣшено перейти въ больницу Неотермъ при улицѣ Побѣды.

— Второй сынъ Короля Сандвичевыхъ острововъ имѣетъ вскорѣ пріѣхать въ Парижъ, гдѣ онъ будетъ учиться.

— Въ *Echo de Vesonce* пишутъ, что Г. Тьеръ отправился въ Эксдель, для свиданія съ маршаломъ Бюжо.

— Послѣ вторичной отерочки, учреждено наконецъ пароходное сообщеніе между Гавромъ и Нью-Йоркомъ. Рейсъ изъ одного города въ другой будетъ продолжаться отъ 12 до 13 дней.

А н г л и я.

Лондонъ, 26 Іюля.

Во всѣ части государства отправлены распоряженія о новыхъ выборахъ, въ самый день закрытія парламента. Въ графствахъ, каждый шерифъ обязанъ, черезъ два часа по полученіи этого предписанія, пригласитъ мѣстныхъ власти, чтобы они сдѣлали надлежащее распоряженіе о приступленіи къ новымъ выборамъ, которые должны быть произведены въ теченіи 16 дней послѣ полученія предложенія. Города и мѣстечки, въ теченіи 8 дней, по приглашеніи шерифа окончатъ выборы.

— Вчера, привезено сюда тѣло О'Коннелла; два сына его и докторъ Милей пріѣхали прежде. Болѣзнь младшаго О'Коннелла задержала кортежъ на два дня въ Гавртъ; тѣло привезено по желѣзной дорогѣ чрезъ Сутамтонъ въ Лондонъ. Сегодня кортежъ отъѣзжаетъ по желѣзной дорогѣ въ Ливерпуль, а оттуда моремъ въ Дублинъ, гдѣ 4-го или 1-го Августа будетъ погребеніе.

— Вчера скончался здѣсь весьма почитаемый ирландскій членъ парламента, Г. О'Конноръ, который вель свое происхожденіе отъ древнихъ ирландскихъ Королей. Ему было 53 года отъ роду; онъ былъ однимъ изъ лордовъ казначейства.

— Въ здѣшнія гавани доставлено множество хлѣба; но отличный урожай имѣлъ вліяніе на пониженіе цѣнъ на рынкахъ всего государства.

28 Іюля.

Вчера Королева отправилась съ острова Вайта, на смотръ флота въ Спитгедъ, послѣ чего флотъ немедленно вышелъ въ море.

— Сегодня начались въ Сити выборы. Народъ толпился съ самаго утра на площади предъ Гильдгалемъ, зданіемъ, въ которомъ происходятъ выборы, а въ 11 часовъ невозможно уже было туда протѣсниться. Около полудня прибылъ лордъ Джонъ Россель. Г. Лойдъ вычислилъ его заслуги и въ нижней палатѣ и въ кабинетѣ. За симъ произнесъ рѣчь самъ лордъ Джонъ

— Od roku 1830 jeszcze nigdy tak wielka świetność nie była rozwinięta w uroczystościach 3-ich dni lipcowych, jak tą razą. Same fajerwerki, wraz z oświetleniem kosztowały 97,000 fr. Co się tyczy przyjęcia Króla i jego rodziny, za ich ukazaniem się na balkonie, doniesienia dzienników tak ministerjalnych jak i opozycyjnych są zarówno niezrzetelne. Według pierwszych, okrzyki były bardzo żywe, według ostatnich, prawie żadne. Prawda znajduje się, jak zwykle, w pośrodku. Okrzyki dały się słyszeć rzeczywiście, lubo nie z takim zapamię, jak to zwykle dotąd bywało.

— *Journal des Débats* zajmuje się oddaniem sprawiedliwych pochwał Hrabiemu St. Aulaire, z powodu wyświadczonych przez tegoż przysług ojczyźnie.

— Xiążę Hieronim Bonaparte, o którego przybyciu do Bruxelli doniesionem było, otrzymał od rządu francuzkiego upoważnienie do zamieszkania we Francyi wraz z synem. Za kilka dni oczekiwany jest w Paryżu.

— Mówią, że Xiążę Montpensier wynalazł nowy rodzaj bomb, które próbowane będą przy ćwiczeniach jesiennych podczas oblężenia Bapaume.

Dnia 1 sierpnia.

Świeżo ogłoszona w tutejszych gazetach wiadomość o wyjeździe Króla Belgijskiego z małżonką, do Bruxelli, jest mylną. Królestwo Ich Mość bawia dotąd w Neuilly; onegdaj wyjeżdżali do Wersalu, lecz powrócili wieczorem.

— Na onegdajszym posiedzeniu Izby Parów przyjęto 107 głosami przeciw 20 projekt do prawa, upoważniający miasto Paryż do zaciągnięcia pożyczki, w summie 25 milionów franków.

— Słychać, że P. Teste otrzymał pozwolenie przeniesienia się do szpitala Néothermes, przy ulicy de la Victoire.

— Drugi syn Króla wysp Sandwickich, Tamehameha, przybyć ma wkrótce do Francyi, dla pobierania nauk w Paryżu.

— Według gazety *Echo de Vesonce*, P. Thiers udał się do Excideuil, dla odwiedzenia Marszałka Bugaud.

— Po dłuższej zwłoce urządono nareszcie żeglugę parostatkami pomiędzy Hawrem a New-Yorkiem. Przeprawa ta ma się odbywać w ciągu dni 12 lub 13.

А N G L I A.

Лондонъ, 26 Іюля.

Rozkazy względem odbycia nowych wyborów do parlamentu, wysłano do wszystkich części kraju, jeszcze w dniu odroczenia posiedzeń. W hrabstwach, każdy szeryf po odebraniu tego rozkazu, obowiązany jest, w przeciągu dwóch godzin, zwołać odezwą urząd hrabstwa do przedsięwzięcia stosownych kroków, w celu nakazania nowych wyborów, które w przeciągu dni 16 po otrzymanej odezwie odbyć się mają. Miasta i miasteczka, na wezwanie szeryfa, przystąpią w ciągu dni ośmiu do nowych wyborów.

— Wczoraj przywieziono tu zwłoki O'Connella, przeprowadzane przez jego dwóch synów i D-ra Miley. Słabość młodszego O'Connella wstrzymała parę dni orszak pogrzebowy w Hawrze, zkad drogą żelazną przybył z ciałem przez Southampton do Londynu. Dziś, pominięte zwłoki odesłane będą drogą żelazną do Liverpool, a ztamąd morzem do Dublina, gdzie uroczyste ich pogrzebanie 4 go lub 5-go sierpnia nastąpi.

— Wczoraj umarł tu bardzo poważany irlandzki członek Parlamentu, P. O'Connor, wywodzący swój ród od dawnych Królów Irlandzkich. Żył lat 53, i był jednym z Lordów urzędu skarbowego.

— Nadzwyczajne zapasy zboża, nadeszłe do tutejszych portów, a szczególnie wyborny stan urodzajów, wpłynęły na zniżenie cen zboża na targach całego kraju.

Dnia 28 lipca.

Wczoraj, Królowa udała się z wyspy Wight na przegląd floty pod Spithaed, która potem niezwłocznie wypłynęła na morze.

— Wybory do parlamentu już się dziś rozpoczęły w City. Lud tłumnie od samego rana zalegał plac przed Guildhall, gmachem na wybory przeznaczonym, a o godzinie jedenastej już nikt się nie mógł docisnąć. Około południa przybył Lord John Russel. P. Lloyd podał go na kandydata, przypominając liczne jego zasługi, jako członka Izby Niższej i jako Ministra. Następnie zabrał głos

Россель, но его беспрестанно прерывали громкія рукоплесканія, послѣ чего приступлено къ выборамъ посредствомъ поднятія руки. Предсѣдательствующій въ собраніи шерифъ, объявилъ, что выборъ палъ на лорда Джона Росселя и трехъ другихъ кандидатовъ либеральной партіи, но противники требовали поименной баллотировки, называемой *Poll*, которая начнется завтра.

— Въ Финсбори также происходили выборы посредствомъ поднятія руки, но и здѣсь противники потребовали поименной баллотировки.

— Извѣстія изъ Мексикѣ отъ 19 Іюня не предвѣщаютъ мира. Сантана вступилъ въ управленіе краемъ, съ властію диктатора, совершилъ принужденный заемъ въ миллионъ долларовъ и занялъ теперь укрѣпленіемъ столицы. Генералъ Скоттъ, не имѣя достаточно сильнаго отряда, не подвигается къ Мексикѣ, а ожидаетъ въ Пуэблѣ подкрѣпленій, которыя, какъ пишутъ въ *Washington-Union*, прибыли уже въ Веракрузъ.

ШВЕЙЦАРІЯ.

Бернъ, 5 Іюля.

По прибытіи всѣхъ депутатовъ кантоновъ, общенациональнѣе собраніе Сейма торжественно открытъ было, подъ предсѣдательствомъ Г. Оксенбейна, Радикала, бывшаго начальника вольныхъ отрядовъ (*corps francs*), которые за два предъ симъ года, произвели нападеніе на Люцернскій кантонъ. Въ привѣтственной рѣчи, которой съ большимъ нетерпѣніемъ ожидали, президентъ поспѣшилъ вкратцѣ вопросы, которыми сейму предстоитъ заняться, распространялся преимущественно при вопросѣ относительно ревизіи или перемѣны федеративнаго акта, составляющаго, какъ извѣстно, основаніе нынѣшняго союза швейцарскихъ кантоновъ; причѣмъ объявилъ, что настоящее время онъ считаетъ соответственнымъ для сего.

— Въ *Journal des Débats* сообщаютъ слѣдующее письмо изъ Берна, отъ 2-го Іюля: „Вотъ результатъ инструкцій, данныхъ кантонами, при открытіи общенациональнаго Сейма 1847, касательно Ааргаускихъ монастырей, Зондербунда (союза семи католическихъ кантоновъ), Іезуитовъ и пересмотра федеральнаго акта: Большинство въ пользу выключки изъ протокола дѣла объ Ааргаускихъ монастыряхъ; большинство въ пользу объявленія дѣла Іезуитовъ федеральнымъ дѣломъ, въ пользу объявленія необходимости расторгнуть Зондербундъ; большинство даже въ пользу пересмотра федеральнаго акта; но нѣтъ безусловнаго большинства касательно образа дѣйствій въ этихъ дѣлахъ.“

— Въ *Portefeuille* пишутъ: „Федеральнымъ актомъ 8-го Іюля 1814 утверждена власть кантоновъ въ управленіи своими дѣлами, и освящена такимъ образомъ независимость малыхъ кантоновъ, которые могутъ, по желанію, распорядиться своимъ управленіемъ. Радикалы воспользовались этою свободою: они находили ее превосходящою, когда хотѣли, въ 1830, 1831, 1832 и въ слѣдующіе годы, пересмотрѣть уставы кантоновъ; но не зная терпимости, стали вопіять противъ Люцерна, который считалъ себя въ правѣ поручить Іезуитамъ воспитаніе своего юношества. Ааргаускій Кантонъ уничтожилъ монастыри, вопреки формально признанной свободы религіи, гражданскихъ и федеральныхъ законовъ; онъ пренебрегъ приказаніями Сейма. Радикалы громко одобрили насильственные поступки и грабежи, и когда Люцернъ хотѣлъ принять къ себѣ Ааргаускихъ изгнанниковъ, радикалы, составивъ корпусъ волонтеровъ, двинулись противъ Люцерна: если бы не храбрость гражданъ этого города и католическихъ кантоновъ, погибла бы независимость кантоновъ. Послѣ разбитія вольныхъ отрядовъ, радикалы продолжали свои проски, громко возвыщали свои притязанія, и тогда католическіе кантоны, которыхъ религіозная свобода и независимость были угрожаемы, составили оборонительный союзъ, послѣдній оплотъ федеральнаго акта. Этотъ союзъ назывался *конкордатомъ*. — Радикалы начали всюду вопіять съ яростію противъ конкордата, и возбудили безначаліе. Протестантскій Женевскій Кантонъ, средоточіе калвинизма, обнаруживалъ глубочайшее уваженіе къ свободѣ въроисповѣданій и независимости кантоновъ. Радикалы обвинили Женеву, что она есть гнѣздо протестантскихъ Іезуитовъ, и возмутили послѣднія народныя собранія; вспыхнула инсуррекция, въ слѣдствіе которой охранительная партія была свергнута, и замѣщена демокра-

сам Lord John Russell, który ciągle był przerywany hucznemi oklaskami. Po skończonj mowie, trwały jeszcze 10 minut oklaski, poczem przystapiono do wyboru przez podniesienie ręki. Przewodniczący zgromadzeniu szeryf oświadczył, że wybór padł na Lorda John Russell i trzech innych kandydatów liberalnych, ale przeciwnicy żądali głosowania imiennego, zwanego Poll, które się jutro rozpocznie.

— W Finsbury odbywały się także wybory przez podniesienie ręki, ale i tam, na żądane strony przeciwnj, do głosowania imiennego przystąpić miano.

— Wiadomości z Meksyku, dochodzące do 19-go czerwca, nie wróżą pokoju. Santana objął zarząd kraju z władzą dyktatorską, nałożył pożyczkę przymuszoną milion dolarów i zajmuje się obwarowaniem stolicy. Jenerał Scott, mając siły niedostateczne, nie posuwał się ku Meksykowi, ale w Puebla czekał na posiłki, które jak *Washington-Union* donosi, już do Veracruz nadsięgnęły.

SZWAJCARYA.

Bern, 5 lipca.

Za przybyciem do dnia wezorazszego wszystkich Deputowanych Kantonów, zwyczajny Sejm Związkowy otworzony tu został uroczystie, pod prezydencją P. Ochsenbein, Radykalisty, byłego naczelnika wольnych oddziałów (*corps francs*), które przed dwoma laty napadły były na Kanton Lucerny. W mowie zagajającej, na którą z wielką ciekawości oczekiwano, Prezydent przebiegłszy pokrótce kwestye, któremi Sejm ma się zajmować, rozszerzał się mianowicie nad kwestyą względem rewizyi, czyli raczej zmiany federacyjnego aktu, będącego, jak wiadomo, podstawą teraźniejszego Związku Kantonów Szwajcarskich; przyczem oświadczył, iż czas obecny za stosowny ku temu uważa.

— *Journal des Débats* umieszcza następujący list z Bernu pod d. 2 lipca: „Oto jest rezultat instrukcji, danych przez Kantonny na Zwyczajny Sejm 1847 roku, względem kwestyi o klasztorach w Argowii; o Zonderbundzie, (czyli o oddzielnym związku siedmiu Kantonów katolickich); o Jezuitach, i o rewizyi federacyjnego aktu; większość za wykreśleniem z protokołu sprawy o klasztorach w Argowii; większość za uznaniem interessu Jezuitów za interess Związkowy; większość za uznaniem konieczności rozwiązania związku Kantonów katolickich; większość nawet za rewizyą federacyjnego aktu; ale niema bezwarunkowj większości co do sposobu wykonania wszystkich tych projektów.“

— W *Portefeuille* piszą: „Przez akt federacyjny, z d. 8 listopada 1814 r., zapewniona została pojedynczym Kantonom wszelka władza we względzie wewnętrznego zarządu, i tym sposobem uświęcona niezawisłość małych Kantonów, które mogą, podług upodobania, urządzać swoje sprawy wewnętrzne. Radykaliści radzi korzystali z tej swobody, i znajdowali ją przewyborną, kiedy w 1830, 1831, 1832, jako też w latach następnych, chcieli przemienić ustawy pojedynczych Kantonów; ale nie umiający mieć tolerancji dla drugich, zaczęli powstawać przeciwko Kantonowi Lucerny, który, na mocy praw sobie służących, poruczył Jezuitom wychowanie swojej młodzieży. Gdy Kanton Argowii zniósł u siebie klasztory, wbrew formalnie uznanej wolności religijnej, wbrew cywilnym i związkowym prawom; gdy za nie ważył zalecenia ogólnego Sejmu, ażeby je znowu przywrócił; Radykaliści pochwalali głośno te gwałtowne postęпки i łupieżę, i gdy Kanton Lucerny chciał dać u siebie schronienie wygnańcom z Argowii, Radykaliści utworzywszy korpusy ochotników, wyruszyli przeciwko Lucernie; i gdyby nie waleczność mieszkańców tego miasta i Kantonów katolickich, niezawisłość Kantonów nieochybnie by naówczas upadła. Ale pomimo klęski zadanej wольnym oddziałom (*corps francs*), Radykaliści nie zaprzestali swych intryg, i owszem coraz to jawniej występując ze swemi roszczeniami, stali się nakoniec powodem, iż katolickie Kantonny, których religijnej swobodzie i niezawisłości groziło niebezpieczeństwo, utworzyli pomiędzy sobą oddzielny odporny związek, ostatnie przedmuże federacyjnego aktu. Związek ten przybrał nazwisko *konkordatu*. Radykaliści zaczęli wszędzie powstawać przeciwko niemu i wywołali anarchię. Prorostancki Kanton Genewski, punkt środkowy Kalwinizmu, okazywał najgłębsze uszanowanie dla swobody religijnych wyznań i niezawisłości Kantonów. Radykaliści obwinili Genewę, że jest gniazdem protestanckich Jezuitów, i po-

тами. — Женевская революція послужила знакомъ для многихъ другихъ радикальныхъ переворотовъ. Бунтовщики, вышедшіе изъ Женевского и Ваадтскаго Кантоновъ, и соединившіеся съ бунтовщиками Базельскаго Сельскаго Кантона, гдѣ властвовали грубые невѣжды, не замедлили произвести возстаніе въ Базельскомъ Городскомъ Кантонѣ. Моратскіе радикалы, обшрлемые Ваадтскими и Бернскими, угрожали Фрейбургу; католическіе кантоны были въ безпокойствѣ, и продолжали готовиться къ оборонѣ. Въ то самое мгновеніе, патриотическое общество верхняго Ааргау отправило просьбу къ большому совѣту кантона объ отмѣнѣ закона, изданнаго противъ вольныхъ отрядовъ. Эта просьба была дерзновенною прокламаціею: анархія поднимала голову, смѣло объявляла свои притязанія, и требовала, чтобы нѣсколькимъ сотнямъ бродягъ дозволено было нарушать, во всякое время, внутреннее спокойствіе, гражданскую и религіозную свободу, и посягать на безопасность лицъ и достоянія. Вскорѣ всѣ разбойники и мошенники, всѣ преступники явились бы въ Швейцарію подъ знамена вольныхъ отрядовъ, если бы эти отряды могли существовать законно. Но, что, вѣроятно, было еще важнѣе, въ Бернѣ, гдѣ аристократія была нѣкогда всемоущею и имѣла преобладающее вліяніе на всѣ дѣла Союза, демократія, сдѣлавшаяся рѣшительницею дѣлъ этого кантона, устремилась не менѣе какъ къ уничтоженію, въ свою пользу, федеральнаго акта, чтобы замѣнить его одною общою конституціею. Въ настоящемъ году верховное управленіе передано по очереди Цюрихскимъ кантономъ Бернекому; должность президента директоріата, составляющаго нынѣ верховную исполнительную власть союза, занимаетъ бывшій предводитель вольныхъ отрядовъ, Г. Оксенбейнъ! Должно согласиться, что такой выборъ можетъ возбудить сомнѣнія касательно намѣреній управляющаго кантона. — Европейское публичное право признало нейтралитетъ Швейцаріи, но первенствующія Державы подчинили это обезпеченіе соблюденію федеральнаго акта. Возмутители, сдѣлавшіеся сильнѣйшими и владѣя большынствомъ на Сеймѣ, объявляютъ намѣреніе нарушить актъ, вопреки договорамъ. Семь католическихъ кантоновъ, въ главѣ которыхъ должно поставить Люцернскій, Фрейбургскій и Валлискій, увлеченные религіознымъ чувствомъ, готовятся къ сопротивленію. Эти воинственные кантоны будутъ защищаться, въ случаѣ нападенія, съ неустрашимостью, и отринуть всякое предложеніе отъ имени притѣснительнаго большинства. Если военное счастье измѣнитъ ихъ мужеству, они будутъ протестовать противъ насилія радикаловъ предъ Европою, поручившеюся въ исполненіи федеральнаго акта. Водпросъ можетъ сдѣлаться европейскимъ.“

И т а л і я .

Римъ, 10 Іюля.

Постановленіе о дарованіи г. Риму муниципальнаго управленія обнародовано 7-го числа; вотъ содержаніе онаго: „Римскій, городской совѣтъ (*Consiglio municipale*), будетъ состоять изъ ста депутатовъ, именно будетъ избираемъ изъ владѣльцевъ недвижимыхъ имѣній, дворянскаго или недворянскаго происхожденія, — ученыхъ, художниковъ, купцевъ, ремесленниковъ и представителей духовенства. Изъ 32-хъ владѣльцевъ дворянскаго происхожденія, десятеро должны имѣть ежегодный доходъ въ 6,000 скудовъ съ своего имѣнія, или 12,000 другаго дохода. — 32 владѣльца изъ другихъ сословій должны имѣть ежегодный доходъ въ 2,000 скудовъ. Всѣ владѣльцы должны быть жители Рима, но имѣніе ихъ можетъ быть и въ столицѣ. Третій разрядъ состоитъ изъ 32-хъ ученыхъ, художниковъ и проч. Одну треть сего разряда составляютъ ученые и художники, которые суть или профессора какого либо факультета, или же члены утвержденной правительствомъ академіи. Другую треть составляютъ купцы, которые относительно имущества должны имѣть тѣ условія, которыя необходимы для того, чтобы участвовать въ торговой палатѣ. Наконецъ послѣдняя треть состоитъ изъ промышленниковъ. Число сто, пополнено будетъ четырьмя кандидатами изъ духовенства: двое изъ нихъ назначаются Папою, а двое кардиналъ-викаріемъ. Къ совѣту присоединена, для исполнительныхъ дѣлъ, коллегія, состоящая изъ гонфалоніера (Бургмистра), избираемаго изъ дворянскихъ депутатовъ, и девяти декуріоновъ, по три члена изъ каждаго разряда депутатовъ.“

budzili do rokосу najniższą klasę tamiecznej ludności; w skutek czego, stronnictwo zachowawcze zostało obalone, a miejsce jego zajęli demokraci. Rokosz ten stał się hasłem do wielu innych rewolucji radykalnych. Rokoszanie, którzy wyszli zъ Kantonów: Genewskiego i Waadtlandskiego, i połączyli się zъ rokoszami wiejskiego Kantonu Bazyljskiego, gdzie ster władzy zотawał w rękę najmniejszych ludzi, wywołali niezwłocznie powstanie w Bazylejskim Kantonie miejskim. Radykałisci zъ miasta Morat, licząc na wsparcie mieszkańców Watlandyi i Bernu, grozili uderzeniem na Freyburg. Kantony katolickie zотawały w ciągłej niespokojności i gotowały się do obrony. Około tegoż czasu, patryotyczne towarzystwo Górnej Aargowii, podało prośbę do wielkiej Rady Kantonu, domagając się uchylenia prawa, wydanego przeciwko wolnym oddziałom. Prośba ta była zuchwałą odezwą: bez rząd podnosił głowę, śmiało występował ze swemi roszczeniami, i domagał się, aby kilkuset włóczegom dozwolono było naruszać, w każdym czasie, wewnętrzny pokój, cywilną i religijną swobodę, i targać się na nietykalność osób i majątności! Jakoż, skoroby te oddziały uzyskały sankcyą prawa, wkrótce wszyscy bandyci i łotry, wszyscy jakkolwiek zbrodniarze, ukazyliby się w Szwajcaryi, pod sztandaremъ wolnych oddziałów. — Ale co było rzeczą bez porównania ważniejszą, to, że w Bernie, gdzie arystokracja niegdys używała największej władzy i wywierała przeważny wpływ na wszystkie interesa tego Kantonu, demokracja, osiągnąwszy nagle ster rządu, zwróciła całe swe usiłowanie ku temu, aby obalwszy na swą korzyść akt federacyjny, ustanowić na miejsce jego jedną ogólną konstytucyą, dla wszystkich bez wyjątku Kantonów. W niniejszym roku, najwyższa godność rządzącego Kantonu, przeszła zъ wyjątkiem od Kantonu Zurich do Kantonu Bern, gdzie miejsce Prezesa Dyrektoryatu, będącego obecnie najwyższą wykonawczą władzą Związku, a zatem i Prezesa Sejmku, zajmują byli dowódcy wolnych oddziałów, P. Ochsenbein! Wyznać należy, że taki wybór może wzniesić powątpiewanie o zamiarachъ rządzącego Kantonu. — Publiczne prawo europejskie uznało neutralność Szwajcaryi, ale główniejsze mocarstwa uczyniły to uznanie zawisłem od zachowania federacyjnego aktu. Zapaleńcy, stawszy się mocniejszymi i zarządzając większością na Sejmie, wynurzają chęć naruszenia tego aktu, wbrew istniejącymъ traktatomъ. Siedm Kantonów katolickich, na czele których stoją Lucernski, Freyburgski i Wallijski, ożywione uczuciem religijnym, gotują się do oporu. Wojownicze te Kantony, w razie напаści, bronić się będą, z nieustraszonemъ mężstwem, i odrzucą wszelkie propozycye, czynione imъ w imieniu uciemiężającej większości. Jeśli zaś szczęście wojenne nie dopisze ichъ waleczności, zaisosą protestacyą przeciwko gwałtowi Radykalistów, przed obliczemъ Europy, która gwarantowała wykonanie federacyjnego aktu, i tymъ sposobemъ kwestya ta, może stać się Europejską.“

W a o s z a .

Rzym, 10 lipca.

Dekretъ nadający ustawę municipalną dla Rzymu, ogłoszony został dnia 7; treść jego jest następująca: „Rzymska Rada miejska (*Consiglio municipale*), składa się ze stu Deputowanych, wybieranychъ zъ pomiędzy właścicieli nieruchomości majątków, szlacheckiego i nieszlacheckiego stanu, zъ uczonych, artystów, kupców, rzemieślników, oraz zъ deputatów od stanu duchowieństwa. Zъ pomiędzy 32 właścicieli ze stanu szlachty, dziesięciu powinno mieć najmniej 6,000 skudów rocznego dochodu, zъ swojej posiadłości, albo też 12,000 skudów zъ innego jakiego źródła. Deputowani zъ innychъ stanów, także w liczbie 32, powinni mieć najmniej 2,000 skudów rocznego dochodu. Wszyscy właściciele powinni być koniecznie osiadłymi w Rzymie, chociaż gruntowa ichъ majątność może być i po za obrębem miasta. Dla udziału w trzeciej, również zъ 32 członków zložonej klasy, do której należą uczeni, kupecy i t. d., postanowiono następujące warunki. Jedną trzecią część tejże klasy stanowią mają uczeni i artyści, którzy są albo Professorami jakowego naukowego fakultetu, albo też członkami uznanej przez rządъ Akademii. Do drugiej trzeciej części należą kupecy, którzy co do majątku powinni mieć potrzebne do udziału w Izbie handlowej kwalifikacye. Nakoniec ostatnią trzecią część stanowią osoby zъ zawodu przemysłowości. Liczba stu będzie uzupełniona przez czterechъ Deputatów, ze stanu duchowieństwa, zъ których dwóch oberze Jego Świątobliwość, a dwóch Kardynał Wikaryusz-Jenerałny. W pomoc Radzie dodane będą Kollegium wykonawcze, składające się zъ Gonfaloniera (Burmistrza), obieranego zъ pomiędzy Deputowanychъ szlacheckich, i zъ dziewięciu Dekurjonów, po trzechъ zъ każdej innej klasy Deputowanychъ.“

— Третьяго дня Папа вручил профессору Каландрелли, директору Болонской астрономической обсерватории, устав уничтоженный Григорием XVI, а ныне снова восстановленный для *Akademi de Lincei*. Его Святейшество назначил 30 действительных членомъ, прежних же, кои большею частию были сами причиною ея закрытія, назначил сверхштатными соревнователями.

— Учрежденіемъ національной гвардіи, положено законное основаніе къ дальнѣйшимъ успѣхамъ и развитію соответственныхъ реформъ. Общественное мнѣніе получило такимъ образомъ великую новую опору и силу, которой будетъ достаточнo для уничтоженія всѣхъ покушеній испроверженной партіи. Важная сія мѣра, повлекла за собою не менѣе важныя перемѣны въ верховномъ управленіи государствомъ. Кардиналъ Джиззи, противъ желанія котораго Папа повелѣлъ учредить національную гвардію, по плану, начертанному особою, свѣтскою Коммиссіею, получилъ отставку, и 7-го числа, въ 10 часовъ утра, возвратилъ свой портфель Его Святейшеству. Причиною, заставившею Папу, за годъ предъ симъ, поручить кардиналу Джиззи должность статс-секретаря, было кроткое поведеніе его, послѣ безпокойствъ происходившихъ въ Романіи, въ 1843 году. Но теперь обнаружилось, что онъ также былъ противникомъ прогрессивныхъ началъ, и по возможности старался дѣйствовать противъ воли Папы. Помощникъ статс-секретаря, Кирболи-Вусси, равномерно уволенъ, и остается на своемъ мѣстѣ только до назначенія ему преемника. Предполагаемый преемникъ кардинала Джиззи, кардиналъ Феррети, теперешній Легатъ въ Пизаро, вызванъ оттуда въ Римъ.

— Записываніе въ національную гвардію началось уже въ разныхъ частяхъ города Рима. Князь Роспидози назначенъ генераломъ; всѣхъ сыновей своихъ записанъ онъ въ рядовые. Равнымъ образомъ многіи особы другихъ княжескихъ фамилій объявили свою готовность служить простыми солдатами. Генералиссимусомъ гражданской гвардіи, какъ слышно, наименованъ будетъ графъ Мастаи, братъ Папы.

— Прогрессисты стараются убѣдить народъ, что сопротивляясь эманципации Евреевъ онъ дѣйствуетъ вопреки ученію религіи и повелѣніи Папы. Съ этою цѣлію, третьяго дня данъ былъ сею партіею большой обѣдъ при *Torre del quinto*, на коемъ находилось сашкомъ 2,000 жителей частей: Трастеверы, Монте и Реголя, кои болѣе всѣхъ сопротивляются этой мѣрѣ. Многіе ораторы говорили рѣчи по сему предмету; послѣдствія сего еще неизвѣстны.

12 Іюля.

Начальники всѣхъ 14 округовъ города Рима, поднесли Его Святейшеству прошеніе, чтобы главнѣйшая команда національной гвардіи ввѣрена была брату его, графу Гавриалу Мастаи-Феррети, который вкорѣ, вмѣстѣ съ младшимъ своимъ братомъ, пріѣдетъ въ Римъ. Сей послѣдній имѣетъ быть помощникомъ будущаго статс-секретаря, кардинала Феррети, по отдѣленію иностранныхъ дѣлъ. Оба они извѣстны, какъ просвѣщенные и благородные люди, благоприятствующіе системѣ преобразованій и успѣховъ.

— Съ нѣкотораго времени, римская полиція, подъ начальствомъ новаго губернатора, монс. Грасселини, сдѣлалась столь неисправною и нерадивою, что для предупреженія встречающихся безпорядковъ, нѣкоторые изъ римскихъ гражданъ, занялись сами непосредственно наблюдениемъ за сохраненіемъ общественнаго спокойствія, подъ начальствомъ какого-то Анджело-Брунетти, владѣльца наемныхъ повозокъ и лошадей (*Veturino*), пользующагося большимъ вліяніемъ и значеніемъ въ народѣ, который ему, по поводу убѣдительнаго его краснорѣчія, далъ наименованіе *Ciceroacchio*. Это — простой человекъ, но обладающій здравымъ умомъ, при любви къ истинѣ и силѣ характера; его поведеніе и даже наружный видъ напоминаютъ древнихъ римскихъ трибуновъ. Образовавшись подъ его вліяніемъ гражданская полиція оказываетъ чрезвычайную дѣятельность днемъ и ночью, такъ что ни одинъ проступокъ не ускользаетъ отъ ея вниманія. Даже губернаторъ Грасселини, по видимому, вѣрить сему; ибо когда, за нѣсколько предъ симъ дней, золотыхъ дѣлъ мастеръ, у котораго украдены были вещи, обратился къ нему съ прошеніемъ, чтобы онъ предписалъ найти похитителя его вещей, монс. Грасселини дружески посовѣтовалъ ему обратиться къ Цицероаккіо, который въ этомъ дѣлѣ можетъ быть для него

— Онегдажъ Папѣ урѣшилъ Профессору *Calandrelli*, Директору астрономическаго обсерваторіумъ въ Болоніи, статута, знісеніяго przez Grzegorza XVI, a teraz znouwu przywróconej *Akademi de Lincei*. Оцеіе св. міановаѣ 30 рзeczywіstych jѣj człouków, dawnіejszych zaś, którzy po wіększej czѣści, byli sami przyczyną jѣj rozwiązania, przydał tylko jako nadkompletnych i aspirantów.

— Прзecz zaprowadzenie gwardyi narodowej, położona została niewzruszona, prawna zasada, do dalszego postępu i rozwijania się stosownych reform. Opinia publiczna wystarczającą do zniweczenia wszelkich zamachów straconego stronnictwa. Ważny ten krok pociągnął już za sobą nie mniej ważne zmiany w najwyższym zarządzie kraju. Kardynał Gizzi, przeciwko woli którego Ojciec św. wyraził i stanowczo rozkazał utworzenie gwardyi narodowej, podług planu ustanowionej na ten cel komisji, ze świeckich osób złożonej, podał się, jak wiadomo, do dymisji, i d. 6 o godz. 10-jej z rana, złożył ministerjalną swą tekę w ręce Ojca św. Powodem, który przed rokiem skłonił Jego Świątobliwość do powierzenia Kardynałowi Gizzi ważnej posady Sekretarza Stanu, było łagodne i trafne postępowanie jego, jako Legata w Romanii, po zaburzeniach w roku 1843. Atoli teraz się okazało, że i on także był przeciwnikiem zasad reformy, i o ile mógł, starał się utrudniać wykonanie w tym względzie woli Papieża. Podsekretarz Stanu, Corboli Bussi, został także uwolniony od tego obowiązku i sprawować go tylko ma jeszcze do czasu mianowania jego następcy. Domniemy następcą Kardynała Gizzi, Kardynał Ferretti, dotychczasowy Legat w Pezaro, powołany został do Rzymu.

— Записываніе до гвардіи народowej już się rozpoczęło w niektórych dzielnicach miasta. Xiążę Rospigliosi mianowany został Jenerałem; synów zaś swoich kazał zapisać jako szeregowych. Inni także Xiążęta ofiarowali krajowi swoje usługi, jako prości żołnierze. Naczelnym wodzem ma być Hr Mastai, brat Ojca św.

— Progressiści usiłują przekonać lud, iż opierając się emancypacji Żydów, działa wbrew przepisom religii i rozkazom Papieża. W tym celu onegdaj dany był przez to stronnictwo wielki obiad przy *Torre del Quinto*, na którym znajdowała się przeszło 2,000 mieszkańców dzielnicy: *Trastevere*, *Monte* i *Regola*, którzy się temu środkowi najzacieciwiej przeciwią. Liczni mówcy mówili w tym przedmiocie; skutek tego jeszcze niewiadomy.

Dnia 12 lipca.

Naczelnicy (*Capi*) wszystkich 14 okręgów miasta Rzymu, podali prośbę do Ojca św., aby naczelnę dowództwo gwardyi narodowej, powierzyć raczył bratu swemu, Hr. Gabryelowi Mastai-Ferretti, który wkrótce, wraz z młodszym swoim bratem, spodziewany jest w Rzymie. Ostatni ma być pomocnikiem przyszłego Sekretarza Stanu, Kard. Ferretti, co do spraw zagranicznych. Obadwaj znani są jako światli i szlachetni ludzie, przychylni systematowi reform i postępu.

— Od niejakiego czasu, policya Rzymska, pod przewodnictwem nowego Gubernatora, Mons. Grasselini, stała się tak opieszalą i niebaczną, iż dla zapobieżenia ponawiającym się nieporządkom, pewna liczba obywateli Rzymskich, zajęła się sama przez się czuwaniem nad spokojnością publiczną, pod kierunkiem niejakiego *Angelo Brunetti*, właściciela najemnych powozów i koni (*Veturino*), mającego wielki wpływ i znaczenie u ludu, który mu, z powodu przekonywającej jego wymowy, nadał przyzwoisko *Ciceroacchio* (Ciceronik). Jest to człowiek prosty, ale pełen zdrowego rozsądku, prawości i siły charakteru, którego całe postępowanie, i sama nawet postać, przypominają zdają się starożytnych Trybunów Rzymskich. Uorganizowana pod wpływem jego policya obywatelska, rozwija nadzwyczajną czynność we dnie i w nocy, tak, że najniejsze bezprawie nie ujdzie jej baczności. Sam Gubernator Grasselini zdaje się to uznawać, albowiem, gdy okradziony przed kilku dniami złotnik, udał się do niego z prośbą o zalecenie ścisłych poszukiwań, w celu odkrycia sprawców tej kradzieży, Mons. Grasselini poradził mu, po przyjacielsku, aby się udał do *Ciceroacchia*, który mu w tém zapewne skuteczniej będzie mógł pomódz. Jemu też to mianowicie przyznać należy, iż objawiające się od niejakiego czasu rozjątrzenie przeciwko Żydom, znacznie się już złagodziło, za co ci, w tych

полезите. Равно ему должно приписать и то, что обнаруживающееся съ некоторо го времени раздраженіе противъ Евреевъ, значительно уже уменьши ось; за что они на дняхъ, по внушенію чувства благодарности, выпрягли у него лошадей, когда онъ ѣхалъ, и на себѣ отвезли въ самый лучшей винный погребъ, гдѣ въ честь его предложили нѣсколько тостовъ.

— Вчера вечеромъ, колоссальная статуя Пія IX, принадлежащая къ памятнику, сооружаемому на *Piazza del Popolo*, котораго открытіе должно послѣдовать въ годовщину амнистїи, привезена была на мѣсто своего назначенїа. Улица Корсо наполнена была народомъ, впереди шель хоръ пѣвчихъ, и длинный рядъ молодыхъ людей съ факелами въ рукахъ сопровождалъ везомую статую.

15 Июля.

Вчера разнесся слухъ о обнаруженіи тайнаго заговора, въ которомъ участвовали многія знатныя лица и чиновники, и который долженъ былъ вслѣдствіе 17-го числа, во время празднованїа годовщины амнистїи. И въ самомъ дѣлѣ, поздно уже ночью, депутация, состоящая изъ римскихъ князей, отправилась къ Его Святѣйшеству, представляя ему необходимость переменить полицейское управленіе, ибо при нынѣшнемъ управленіи губернатора Грасселини, нельзя даже и думать о сохраненіи публичнаго спокойствїа. Папа, въ слѣдствіе столь неожиданныхъ донесенїи, тотчасъ повелѣлъ, чтобы назначенныя 17 числа торжества, были отсрочены, до времени совершеннаго образованїа національной гвардіи. Между тѣмъ монс. Грасселини имѣеть быть немедленно удаленъ отъ своей должности.

— Кардиналъ Ферретти, прибылъ вчера вечеромъ, съ братьями Папы, и привѣтствуетъ былъ общими радостными восклицанїями. При самомъ вѣздѣ онъ усмѣялся расположить всѣхъ въ свою пользу, посредствомъ шутиваго, но имѣющаго важное значеніе, изреченїа къ молодымъ людямъ, кои хотѣли выпрячь его лошадей, и сами везти его экипажъ. „Друзья мои! — сказалъ кардиналъ, — подражайте великимъ нашимъ предкамъ, которые всегда старались быть героями, а не животными.“

— Утверждаютъ изъ достовернаго источника, что австрїйскїй и французскїй посланники подали папскому правительству ноты, съ пригласенїемъ, чтобы оно бдительно цеклось о сохраненіи спокойствїа въ церковной области, отъ чего зависитъ спокойствіе остальной части Италїи.

Съ италїанскихъ границъ, 21 Июля.

Слышно, что Ломбардо-Венеціанская армія будетъ усилена 20 баталїонами, изъ коихъ одинъ переправится черезъ По, въ Феррару, а прочїе находятся уже въ походѣ.

Т у р ц ѣ .

Константинополь, 10 Июля.

На дняхъ получены здѣсь изъ Аенїи депеши отъ 3-го Июня, касающіяся греческо-турецкихъ недоразумѣнїи. Тотчасъ по полученїи ихъ, австрїйскїй интернунцій имѣлъ продолжительное совѣщанїе съ Рейс-Эффендіемъ. Слышно, что Султанъ предоставилъ себѣ рѣшеніе сего дѣла, а такъ какъ извѣстїа изъ Аенїи не были ему еще представлены; то о рѣшительномъ результатѣ ничего невозможно сообщить.

— Последнїя извѣстїа изъ Албанїи сообщаютъ, что эта провинція находится въ волненїи. Арнауцы не видя, чтобы туземцы ихъ возвращались на родину, по окончанїи военной службы, не хотятъ нынѣ доставлять рекрутъ для султанскихъ полковъ. Толпы албанскихъ мародеровъ производятъ безпорядка при Яковѣ, Ипекемѣ и Дебри, и уже 10 деревень опустошены. Начальствующій тамъ Паша отправился лично противъ мятежниковъ.

дняхъ, черезъ wdзїечность, одпрзгнлшы му коніе, гдѣ же чап, заціагнѣли го в повозіе передъ једнѣ з најлепшїхъ вїанїарнї, кѣдѣ сія ку чзїе јего совїте лїбаче одбїлѣ.

— Вечорай вїеչоремъ, превїеչлony zostалъ на *Piazza del Popolo* олбрымі посаг Пїуса IX, належачы до помнїка будующаго сія на тымже плацу, а котораго одслонїе ма настїпїе в роцнїе оглосченїа амнестїи. *Corso* напелнїе не бїло незлїеչонемї тїумамї; чѣр спіевакув, оточзон мїодымї лудзїмї з почоднїамї в рѣку, шедї прзоден прзед посагїем і в трыумфїе околѣ плацу прзечїагалъ.

Дня 15 лїпча.

Вечорай роzesла сія затрважача погїоска о одкрычїу таємнѣго спїску, учѣстнїкамї котораго мїало бїе вїеље знакомїтыхъ осѣб і урѣднїков, і которї мїалъ вїеље бїућнѣ д. 17, подечас обѣходу амнестїнїеј роцнїеј. Јакож, пѣзно јуж в вїеչѣр, депутачаја злѣжона з Хїагзат Рзчнїскїх, удала сія до Ојса св., прзедставујач му конїеչнїа потребе змїанїу полїеչнїејо зарзачу, гдѣ под те рзчнїејшїм кїерункїем Губернатора Grassetini, не по добна јест навет мїслѣе о утрїчанїю трвалѣј спокїојно сїеј публїеչнїеј. Папїеж, в skutek tak niespodziewanych doniesїeń, rozkazal natychmiast, aby uroczystości zamierzone na dzień 17, odłożone zostały na później, do czasu zupełnego uorganizowania gwardji narodowej. Tymczasem Mons. Grassetini ma być niezwłocznie z posady swęj usunięty.

— Кардиналъ Ferretti, przybył wieczoraj wieczorem, w towarzystwie dwóch braci Papieża, i z powszechną radością powitany został. Zaraz na wstępie ujął sobie niezmiernie serca ludu, przez żartobliwe, ale dosadne przemówienie do młodzieży, która chciała wyprządz mu konie i sama powóz ciągnąć przez miasto. „Przyjaciele moi! — rzekł Kardynał — naśladowajcie swoich wielkich przodków, który usiłowali zawsze stawać na miejscu bohaterów, a nie bydła!“

— Zapewniają z dobrego źródła, że Postowie: austriacki i francuzki, podali do Rządu Papieżkiego noty, wzywając go, aby czuwał troskliwie nad utrzymaniem spokojności w Państwie Kościelném, od czego spokojność dalszych Włoch zależy.

Z nad-granic Włoskich, 21 lipca.

Słychać, że armia Lombardzko-Wenecka ma być pomnożona o 20 batalionów. Jeden batalion przeszedł przez Po, do Ferrary, w tej chwili wiele innych jest już także w pochodzie.

Т у р ц ѣ .

Константинополь, 10 лїпча.

В тых дняхъ наdesлїлї ту з Aten depesze, datowane d. 3 lipca, a dotyczące турецко-грекїејо неіпорозумїенїа. Zaraz по надејсчїу іећ, Internuncyusz Austriacki мїалъ длуга нарадѣ з Reis Efendim. Слїхач, же Султанъ zostawił sobie rozstrzygnięcie tej sprawy, а ponieważ wiadomości z Aten nie zostały mu jeszcze przedstawione, o ostatecznym więc rezultacie nie jeszcze doniesić nie można.

— Ostatnie wiadomości z Albanii donoszą, że prowincya ta jest w stanie wielkiego wzburzenia. Arnauci, nie widząc, aby współziomkowie ich wracali do domów po ukończonej służbie, nie chcą teraz dostawiać kontyngensu do półków sułtanских. Tłumy Albańskich maroderów popelniają bezprawia pod Jakową, Ipekіem і Debrę, і јуж 10 wsi spustoszyli łupiestwem, mordami і pożoga. Dowodzacy tam Basza wyruszył osobiście przeciw powstańcom.